

LEGE

pentru modificarea și completarea articolului 781 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Fundamentare generală

În ultimii ani, tot mai multe familii și persoane aflate în dificultate economică au fost puse în situația de a-și pierde complet resursele bănești disponibile din cauza măsurilor de executare silită (popriri asupra conturilor bancare). Într-o perioadă marcată de creșterea costurilor de trai și de vulnerabilitate economică crescută pentru anumite categorii sociale, protejarea unui plafon minim din conturile personale devine o necesitate socială și juridică.

Pe de altă parte, piața instituțiilor financiare nebancare (IFN) a cunoscut o expansiune rapidă, iar practicile agresive de recuperare (inclusiv popriri frecvente, comisioane succesive și proceduri de colectare ce nu țin cont de necesitățile de bază ale debitorilor) au condus în multe cazuri la agravarea situației financiare a consumatorilor. O parte semnificativă a sumelor împrumutate de la IFN-uri este utilizată neadecvat (jocuri de noroc, consum non-esential etc.), ceea ce amplifică riscul spiralei datoriilor și afectează stabilitatea socială.

Prezenta inițiativă legislativă are în vedere protejarea minimului vital al persoanelor fizice, prin instituirea unui plafon minim protejat în conturile bancare care să nu poată fi indisponibilizat prin poprire, precum și stabilirea unor reguli clare și echitabile pentru situațiile speciale — în mod particular pentru obligațiile privind pensia alimentară. Totodată, prin reducerea eficienței practicilor de recuperare agresivă, inițiativa are potențialul de a descuraja anumite practici comerciale ale unor IFN-uri, care se bazează pe confiscarea sumelor modeste din conturile debitorilor pentru a-și recupera creanțele.

2. Scopul și obiectivele reglementării

Scopul principal este protejarea unui nivel minim de trai și garantarea demnității umane în cadrul procedurilor de executare silită.

În prezent, Codul de procedură civilă permite poprirea totală a sumelor aflate în conturile bancare, fără a garanta un minim necesar subzistenței debitorului. Această situație a generat multiple cazuri de vulnerabilitate socială, în special în rândul familiilor cu venituri mici, care se

ROMANIA

confruntă cu imposibilitatea de a-și asigura nevoile de bază. În paralel, instituțiile financiare nebancare (IFN) practică dobânzi excesive și aplică proceduri agresive de recuperare, ceea ce agravează gradul de îndatorare și conduce la deteriorarea nivelului de trai.

Obiectivele concrete ale reglementării sunt:

1. Protejarea unei sume minime din conturile bancare ale persoanelor fizice, destinată acoperirii nevoilor de trai de bază, împotriva indisponibilizării prin măsuri de poprire;
2. Asigurarea unei metodologii de indexare anuală a plafonului minim protejat, pentru a păstra puterea reală a sumei în condiții de inflație și creșteri salariale;
3. Menținerea posibilității de executare pentru obligații prioritare (în special pensia alimentară), prin reglementarea unui mecanism excepțional și proporțional, care să asigure plata obligațiilor privind întreținerea copiilor, fără a lăsa debitorul complet lipsit de resurse;
4. Descurajarea practicilor abuzive ale unor creditori, în special IFN-uri cu politici agresive de recuperare, care pun în pericol coeziunea socială și viața familiilor vulnerabile;
5. Creșterea transparenței și predictibilității în procedura executării silite prin poprire.

3. Soluția propusă și descrierea modificărilor legislative

Propunerea legislativă prevede modificarea art. 781 din Legea nr.134/2010 prin introducerea unui plafon minim protejat (echivalentul în lei al sumei de 3.000 lei), care nu poate fi indisponibilizat total sau parțial prin poprire. Plafonul se actualizează anual prin ordin al Ministerului Finanțelor, în funcție de rata de creștere a salariului minim brut pe țară garantat în plată.

Totodată, se prevede o excepție strictă și limitată în cazul executării obligațiilor privind pensia alimentară pentru copii: poprirea poate fi dispusă și în măsura în care ar reduce soldul sub plafonul minim protejat, însă numai în condiții clare și proporționale (detaliate în proiect). Această excepție urmărește protejarea interesului superior al copilului, asigurând plata întreținerii, dar în același timp evitând abuzuri care ar lăsa debitorul complet lipsit de mijloace minimale de existență.

Propunere de prevederi esențiale (sintetic):

- Introducerea alin. (6) și (7) la art. 781, prin care:

(6) sumele din conturile bancare ale persoanelor fizice nu pot fi poprite dacă soldul este mai mic sau egal cu echivalentul în lei a 3.000 lei;

(7) plafonul minim protejat se actualizează anual prin ordin al ministrului finanțelor, în funcție de rata de creștere a salariului minim brut.

- Introducere clară a unei dispoziții tranzitorii care să se aplice executărilor în curs la data intrării în vigoare.

ROMANIA

► Introducerea unei prevederi care permite poprirea care afectează plafonul minimal doar în cazul obligațiilor privind pensia alimentară și numai după verificarea titlului executoriu și a necesității imediate pentru asigurarea întreținerii copilului; poprirea va fi proporțională și limitată la suma necesară pentru satisfacerea obligației curente (eventual cu posibilitatea acoperirii arieratelor limitat la un număr fix de luni), iar instanța/organul executor poate decide modalitatea executării astfel încât să protejeze, pe cât posibil, subsistența debitorului.

4. Impactul socio-economic al reglementării

Protecția socială a cetățenilor vulnerabili. O protecție minimală a conturilor bancare asigură posibilitatea acoperirii cheltuielilor esențiale: hrană, utilități, produse de igienă, transport către locul de muncă etc. Eliminarea riscului de a rămâne complet fără resurse reduce riscul excluziunii sociale și al poverii asupra serviciilor sociale publice.

Evitarea spiralelor de îndatorare. Prin păstrarea unui minim protejat se reduce probabilitatea ca debitorii să intre într-o spirală financiară ce conduce la recurgerea la împrumuturi noi și la pierderea capacității de muncă.

Efecte asupra IFN-urilor. Multe IFN-uri și practici agresive de recuperare se bazează pe capacitatea de a indisponibiliza rapid sume mici din conturi. Limitarea acestei practici va reduce rentabilitatea anumitor modele de business nocive și va determina fie ajustarea ofertei, fie retragerea de pe piață a operatorilor care nu practică o creditare responsabilă. Aceasta nu înseamnă interzicerea activității IFN-urilor în ansamblu, ci creșterea responsabilității și calibrarea produselor financiare către standarde de responsabilitate socială.

Prioritizarea pensiei alimentare. Menținerea unei excepții pentru executarea obligațiilor de întreținere reflectă interesul superior al copilului — garantarea mijloacelor de subsistență — și armonizează protecția debitorului cu protecția persoanei care are nevoie de întreținere.

5. Aspecte juridice și constituționale

Propunerea este fundamentată pe principiile constituționale ale protecției sociale și ale demnității umane, precum și pe obligația statului de a asigura un cadru echitabil al procedurilor de executare silită. Măsurile propuse respectă echilibrul între drepturile creditorilor de a-și recupera creanțele și dreptul debitorilor la un nivel minim de trai. De asemenea, reglementarea detaliată a excepției pentru pensia alimentară asigură respectarea interesului superior al copilului, recunoscut de norme interne și internaționale la care România este parte.

6. Impact bugetar, administrativ și legislativ

Impact bugetar direct: Neînsemnat. Protecția unui plafon minim din conturile private nu generează cheltuieli bugetare substanțiale. Eventualele costuri administrative pentru implementare

(adaptarea sistemelor informatice ale executorilor, băncilor și compartimentelor financiare ale autorităților) sunt estimate a fi reduse și pot fi acoperite din resursele curente ale acestor instituții.

Impact asupra veniturilor bugetare: Ar putea exista efecte minore, temporare, în sensul încetinerii recuperărilor unor creanțe fiscale prin poprire bancară; însă efectele pe termen mediu și lung sunt neutre sau pot fi chiar pozitive, datorită reducerii costurilor sociale generate de pauperizare.

Impact asupra IFN-urilor și pieței creditului: Unele IFN-uri care se bazează exclusiv pe mecanisme agresive de recuperare vor fi forțate să își regândească produsele (costuri cu due diligence mai mari, rate ale dobânzilor revizuite). Aceasta reprezintă un efect intenționat, în vederea protejării consumatorului.

Impact administrativ: Ministerul Finanțelor va trebui să emită ordinul anual de actualizare a plafonului; bănci și executorii vor adapta proceduri și sisteme informatice pentru a aplica noua interdicție. Aceste activități sunt realizabile cu costuri moderate.

7. Măsurile complementare recomandate

Pentru a spori eficiența și echitatea intervenției legislative, propunem adoptarea unor măsuri complementare:

1.Consolidarea supravegherii și sancționării practicilor abuzive ale IFN-urilor (în cooperare cu Autoritatea de Supraveghere Financiară și ANPC);

2.Impunerea unor reglementări de creditare responsabilă (verificări mai stricte privind capacitatea de rambursare, transparență a costurilor totale, limitări ale dobânzilor și comisioanelor abuzive);

3.Programe publice de educație financiară și consiliere pentru debitori, pentru reducerea riscului recursului la credite riscante și la jocuri de noroc;

4.Posibilitatea implementării unor proceduri alternative de restructurare a datoriilor, pentru a facilita reintegrarea financiară a debitorilor.

8. Măsurile tranzitorii și de aplicare

- Prevederile vor fi aplicabile tuturor executărilor silite aflate în curs la data intrării în vigoare a legii;

- Ministerul Finanțelor va emite, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare, ordinul privind metodologia de actualizare anuală a plafonului minim protejat;

- Autoritățile competente (instanțe, birouri ale executorilor judecătorești și instituții bancare) vor actualiza procedurile interne în termen rezonabil (propus: 60 de zile) și vor asigura informarea publică privind noile reguli.

9. Consultări și transparență

Proiectul urmează a fi supus consultării publice și a părților interesate: Ministerul Finanțelor, Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară, ANPC, organizații ale consumatorilor, reprezentanți ai sectorului bancar și IFN, precum și organizații neguvernamentale active în domeniul protecției sociale. Consultările vor clarifica mecanismele practice de aplicare, inclusiv modul protejării pensiilor alimentare și modul de aplicare în cazul creanțelor fiscale.

10. Concluzii

Prezenta inițiativă legislativă urmărește un echilibru legitim între dreptul creditorului de a-și recupera creanța și necesitatea socială fundamentală ca persoanele fizice să dispună de resursele minime necesare supraviețuirii și participării la viața economică. Prin instituirea unui plafon minim protejat în conturile bancare, actualizat anual, se protejează demnitatea umană și se previne marginalizarea socială a cetățenilor. Excepția judicios reglementată pentru pensia alimentară asigură că interesul superior al copilului rămâne prioritar, iar măsurile complementare propuse vor contribui la eliminarea practicilor abuzive ale unor operatori privați (în special IFN-uri) ce afectează viața familiilor vulnerabile.

Prin urmare, recomand adoptarea proiectului de lege în forma propusă, însoțit de măsurile complementare și de mecanismele de monitorizare și actualizare anuală prevăzute în text.

În virtutea celor expuse, supunem Parlamentului României spre adoptare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 781 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Inițiator:

**Deputat GAVRILĂ Anamaria
PARTIDUL OAMENILOR TINERI**

TABEL SEMNĂTURI
pentru susținerea

Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea articolului 781 din
Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu
modificările și completările ulterioare

Nr.	Nume	Partid	Semnătură
1	RĂDUCEA VALENTIN	POT	
2	MATEI SERGIU-LUCIAN	POT	
3	GROFU Daniel	POT	
4	NICOLAE DAN	POT	
5	CHIRIȚA RAZVAN-MIREL	POT	
6	POPA CRISTIAN-ALEXANDRU	POT	
7	Kroncsis Sebastian	POT	
8	CECHIT MARIA	POT	
9	Conches Codruta-Maria	POT	
10	ALDEA VALENTINA-MARIANA	NEAFILIAT	

Inițiator:

Deputat GAVRILĂ Anamaria
PARTIDUL OAMENILOR TINERI